

ԵՐԿՈՒ ՄՈԼՈՐԱԿՆԵՐՈՒ ԱԻԵՏԱԲԵՐ ՈՂՋԱԳՈՒՐՈՒՄԸ

Աշխարհի եկաւ աստուածութիւն մը՝ ջահաւորուած նախայախտեաններու փառով, որպէս կատարեալ մարդ եւ կատարեալ Աստուած: Երկինգէն առաքուած հոգի մը եւ էութիւն մը, որ ո՛չ մէկ աղերս ունի երկրի հետ: Գերբնական ծնունդ մը՝ աստուածային ծագումով. երբեք աշխարհը չէր նանչցած նման աննախադէպ երեւոյթ մը:

Կ'ապրի բւ կը շնչէ երկրի վրայ, առանց կառչելու անոր հողին ու ժանգին: Երկինգը իր ներշնչումն է, իր իմաստութիւնը, իր անեքեկոյ կեանքը, իր առաքելութեան մղիչ զօրութիւնը եւ իր հոգեւոր ուսուցումներու աղբիւրը: Ո՛րքան ձգողական է ու համագրաւիչ իր շնորհազարդ կերպարը, եւ ո՛րքան գերիվեր ու զօրաւոր՝ իր մարդկային եւ աստուածային բնութիւնը: Իր կեանքին ու առաքելութեան ուղեցոյցն է երկինգի Առաջնորդող Աստղը:

Այն բոլորին, երբ մարդկային տկարութիւնները զօդուեցան Փրկչին ամենակարող զօրութեան, մահը դարձաւ անմահութիւն, կեանքը՝ յաւերժութիւն, երկիրը՝ երկինք, գերեզմանը՝ մշտնջենական կեանքին սկիզբն ու շարունակութիւնը, եւ մահկանացու մարդը՝ երկնաբաշխ: Մարդկային հոգին՝ յառնած մեղքերու բոստէն՝ ստացաւ յախտեաններու տարածք:

Քրիստոս խոնարհեցաւ՝ որ մարդը բարձրանայ, աղքատացաւ՝ որ մարդը հարստանայ, մահացաւ՝ որ մարդը անմահանայ: Ո՛րքան կը վսեմանայ հայ հոգեւորականը, երբ Փրկչին նմանութեամբ կ'անշահանայ, կը փոքրանայ, կը համեստանայ, ու կը բարացուցէ երկինգը՝ իր հոգեւոր կեանքով ու արժանիքներով:

Երկնակամարին վրայ՝ նոր աստղ մը (գիսաւոր մը, կամ երկու մոլորակներու հանդիպումը) ծնունդ տուաւ պատմական աննախադէպ երեւոյթի մը, որ ո՛չ կը բացատրուի, ո՛չ ալ կը մեկնաբանուի: Նորահրաշ դէպք մը, որ կը հաղորդուի մարդկութեան աւետարանական ճշմարտութիւններով: Առասպել չէ՝ որ աւանդօրէն ընդունինք, այլ արձանագրուած անհերքելի վկայութիւն, որուն պէտք է հաւատանք՝ առանց փոքր տարակուսանքի:

Աստղ մը չէ՝ միւսներուն նմանութեամբ նշուող, որ գիշերը կը շողայ եւ արեւածագին կ'անհետանայ: Լուսափայլ աստղ մըն է, որ անարեւ հոգիները կը ջահաւորէ՝ մթին հորիզոններէն անդին մշտնջենաւորելով մահկանացու մարդուն անցողական կեանքը: Տիեզերալոյս աստղ մըն է, որ չի մոլորեցներ ուղեւորները, չի մթագներ հաւատով հրդեհուած հոգիները, ու չի հերքեր ականատեսներու վկայութիւնները:

Այս մշտապայծառ աստղը բացարձակ ու հաւատքի իրողութիւն է, որ անշփոթ կը զատորոշուի միւս բիւրաւոր աստղերէն՝ իր նշանակալից խորհրդաւորութեամբ: Միայն այս մէկը պէտք է տեսնենք, որ շատ մօտ է մեզի, որ մեր մէջն է, եւ կրնանք շատ որոշ տեսնել զայն, եթէ բարեպաշտօրէն խոնարհինք Միածին Մանուկին մսուրին առջեւ:

Այս անգուգական Աստղը մեր անհերքելի յոյսն է, մեր անխախտ հաւատքը, մեր խրախուսիչ միջոցարութիւնը եւ մեր աստեանական կեանքը յաւերժութեան ազուցող աղամանդակուռ օղակը: Երբ խաւարին փարատումով երկինգի համաստեղութիւնը

կը շիջի, ան կը շողայ մեր էութեան անհուն տարածքին:

Ի՞նչ նշանակութիւն ունի գեհեների ոյժերուն շղթայազերծած ամէնօրեայ դաւադրութիւնները: Ո՞ր հասան եւ ո՞ր բն բոլոր ժամանակներու ամբարիշտները, որոնք հուրով ու սուրով փորձեցին մեր հոգիէն ջնջել աւետաբեր Աստղին լուսանանչ նառագայթները: Այն սիրտը՝ որ կը սիրէ, կը պայքարի եւ իր նակատագրին ուղղութիւնը կը վստահի Փրկչին աւետարանական նշմարտութիւններուն, կը մնայ անպարտելի ամենադաժան մարտահրաւէրներու դիմաց:

Աստուծոյ զօրակցութեան ապաւինած պայքարողը լաւ կը հասկնայ թէ երբեք պարտութիւն չի նանչնար, եւ մղուած ամէն նակատամարտ սեւ ոյժերու դէմ՝ ի վերջոյ կը յանգի վճռական յաղթանակի: Սակայն պէտք է շատ զգոյշ ըլլանք՝ որ փորձութիւններու խորշակը չմտնէ մեր հոգիէն ներս ու մարէ հաւատքին ջահը:

Քրիստոս՝ թէւ շատ կարճատեւ կեանք մը ապրեցաւ երկրի վրայ, իր սիրոյ յեղափոխութեամբ նուաճեց երկիրն ու երկինքը: Աշխարհի հողածին հզօրներէն ո՛չ մէկը կրցաւ իր ծնունդով, հանճարով, զօրութեամբ եւ ապշեցուցիչ սխրագործութիւններով աստուածանալ: Քրիստոնեայ մարդկութեան համար՝ Միածին Որդին վախճանած սուրբի մը սրբանկարը չէ, նահատակ մարտիրոսի մը կամ ազգային հերոսի մը յուշակոթողը չէ, ո՛չ ալ աշխարհահռչակ գիտնականի մը հոյակերտ արձանը: Ան մեր կեանքէն ընդմիշտ անբաժան՝ վստահելի Առաջնորդն է: Կը քաշէ մեր առջեւէն, ու մենք կ'երթանք իր ետեւէն: Ամենափոքր կասկած մը անգամ չ'ակօսեք մեր միտքը՝ թէ կրնանք մոլորիլ ու կորսնցնել զինք:

Հարցնենք թէ ի՞նչ կ'ակնկալենք Ծննդեան այս իրերայաջորդ տարեդարձներէն: Ի՞նչ կը սպասենք՝ որ երկինքը շնորհէ մեզի, եւ իրապէս ի՞նչ է մեր ներքին բաղձանքը, որ շուրջ երկու հազար տարիէ ի վեր լռութեամբ կը դիմագրաւուի: Հարստութիւն, նիւթական անբաւ քարիքներ, հանգստաւէտ կեանք, կամ փառք ու պատիւ: Եթէ այս սին ու մեղապարտ վայելքները պիտի ըլլան մեր իղձերուն թիրախը, զանոնք պիտի չստանանք՝ ո՛րքան ալ անսպառ տարիներ ապրինք երկրի վրայ:

Այս տօնական օրերուն՝ համեմատե՛նք մեր փոխանակած նուէրները այն ընծաներուն հետ, զորս բարեհոգի ու բարեպաշտ հովիւները եւ իմաստուն մոգերը մատուցին նորածին Աստուծոյ: Անոնք տունին ոսկի, կնդրուկ եւ զմուռս: Իսկ մենք՝ հայ քրիստոնեաներս՝ ի՞նչ կու տանք, որ համարժէք ըլլայ Տօնին սրբազան խորհուրդին:

Յիսուսի Ծնունդը չ'ըսեք մեզի. «Կերէ՛ք, խմեցէ՛ք եւ կռուեցէ՛ք», այլ կը պատուիրէ. «Սիրեցէ՛ք, աղօթեցէ՛ք, ներեցէ՛ք եւ փառաւորեցէ՛ք զԱստուծո՛ւ»: Այս բարոյագութիւն աշխարհին մէջ՝ միայն սուրբերն ու արդարները կրցան նանչնալ թէ ո՛ր ուրախութիւնները սուրբ են, ո՛ր սէրերը՝ անարատ, ո՛ր վայելքները՝ աստուածահաճոյ, եւ ըստ այնմ ապրեցան:

Ամենամեծ դժբախտութիւնը՝ որ այս տարտամ ու տագնապալի ժամանակներուն կը հարուածէ Հայուն նակատագիրը, իր անուղղայ անմիաբանութիւնն է: Ան հայ աշխարհին մէջ կը ստեղծէ հակամարտութիւններ, վրիժառու ոճիրներ, հայաջինջ արտագաղթներ, ու երկրին բարոյականը ապականող կեղեքողներ, վաշխառուներ, կաշառակերներ եւ շողոքորթներ: Երբ

մեր շուրջը կը նայինք եւ կը տարածենք մեր տեսողութիւնը մինչեւ հայրենիք, չենք տեսներ երիտասարդութիւն մը՝ որ հայրենիքը սիրէ հինաւուրց հայրենասէրներու հրաշքով: Եթէ կայ սրտին մէջ յամեցող զգացում մը՝ որ կ'այլասերէ իր սիրոյ տրոփումները, առիկա հանդամոլութիւնն է, նիւթապաշտութիւնն ու մարմնապաշտութիւնը:

Սակաւաթիւ են իրաւ հայրենասէրները, որ կը մնան կառչած հայրենի սրբազան հողին, եւ պատրաստ են բարձրագոյն պատնէշներու վրայ ողջակիզելու իրենց գարուն կեանքը հայրենիքի պատշպանութեան: Պէտք է ապերախտ ըլլալ հայ նահատակ ժողովուրդին հանդէպ, որուն կը պարտի ամէն հայ իր գոյութիւնը, իր հարստութիւնը, իր երջանկութիւնը, իր հանճարը եւ տաղանդը, իր պատիւն ու փառքը:

Ապագայնացած կիսահայր պարտաւոր է հասկնալ թէ մեղք կոչուած պատուհաս մը կայ, որ կրնայ փուլզումներ ստեղծել իր կեանքին մէջ, եւ անանուն բեկորի վերածել օտարաբոյր անհայտ վրայ իր... ապերախտութիւնը: Իսկ արտագաղթող հայերն ալ ասպնջական երկիրներու մէջ տարբեր կը հաւատան: Փրկութիւն կ'ուզեն, բայց Փրկիչը կը մերժեն. խաղաղութեան կը ցանկան, սակայն կռնակ կը դարձնեն խաղաղութեան Առաքեալին. սէր կը փնտռեն, բայց սիրոյ Աստուածը չեն ընդունիր:

Ժամանակն է որ այս տօնական օրերուն՝ լա՛յն բանամք մեր սրտերը երկնային Մանուկին մտորին առջեւ, եւ տանք անոր պատուականագոյն տեղը, որ իր բերած խաղաղութիւնը դառնայ նառագայթող իրականութիւն մեր կեանքին մէջ:

ՎԱՐԴԱՆ Ա. ՔՀՆՅ. ՏԻԻԼԿԷՐԵԱՆ

ՅԻՍՈՒՍԻ ԲԱՐՁՐԱԳՈՅՆ ՊԱՏՈՒԷՐԸ

Ղուկաս Ժ 27-28

Որպէս ներածական, լսենք Յիսուսի ուրախութիւնը. - Նոյն ժամուն Յիսուս Սուրբ Հոգիին պարգեւած ուրախութեամբ ըսաւ.

«Հա՛յր, երկինքի եւ երկրի Տէր, շնորհակալ եմ՝ Քեզի, որ այս բաները պահեցիր իմաստուններէն ու գիտուններէն եւ յայտնեցիր պարզ ու համեստ մարդոց: Այո՛, Հա՛յր, Դուն այսպէս ուզեցիր»: Ղուկ. Ժ. 21:

Աստուծոյ խտացեալ պատուէրը իր մարդ արարածներուն հետեւեալն է. -

«Սիրէ՛ քու Տէր Աստուածդ ամբողջ սրտովդ, ամբողջ հոգիովդ, ամբողջ զօրութեամբդ եւ ամբողջ մտքովդ» եւ «սիրէ՛ ընկերդ քու անձիդ պէս»:

Աստուած ինչո՞ւ մարդ արարածին, մարմնական եւ հոգեկան ամբողջականութիւնը կը պահանջէ: Աստուած, միթէ կ'ուզէ գերեվարել իր արարչագործած մարդը: Հա՛յր Աստուած, զոր Յիսուս ներկայացուց որպէս Սիրոյ Արարիչը, ինչո՞ւ թող չտար մարդ արարածին, որ ապրի այնպէս ինչպէս որ ան կ'ուզէ: Ուստի, Աստուծոյ փափաքը՝ պահա՞նջ մըն է, թէ անոր մէջ շնորհի մը եւ վայելչութիւն մը տեսնելու ենք:

Արարիչ Աստուած ունի բազմաթիւ յատկանիշներ եւ հանգամանքներ, որոնց գերագոյն առանձնաչափութիւնը՝ սրբութիւնն է: Աստուած մարդ արարածէն յաջողութիւն չակնկալեք, այլ